

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ЖУРНАЛ

БІЛІМ ЖОЛЫ НҰРЛЫ ЖОЛ

Білім беретін, ғылыми, танымдық, жарнамалық басылым

W00007

02.10.2020 ж

2

0

2

0

**БОЛЫСБАЕВА
АЙЖАН БЕРИКОВНА**

*Қарағанды облысы Қаражал қаласы
№ 5 жалпы білім беретін орта мектеп
Бастауыш сынып мұғалімі*

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ЖУРНАЛ

БІЛІМ ЖОЛЫ НҰРЛЫ ЖОЛ

02.10.2020 ЖЫЛ | № W00007

**Білім беретін, ғылыми,
танымдық, жарнамалық басылым**

МББ аты: «БІЛІМ ЖОЛЫ НҰРЛЫ ЖОЛ» журналы
МББ тілі: қазақша, орысша, ағылшынша

Шығу жиілігі: айына 1 рет Тарату аумағы: Қазақстан Республикасы
Меншік иесі: «Қаламгер ТЕН» ЖШС Алматы қаласы Редактор: Нагиев И. Б.
Негізгі тақырыптық бағыты: білім беретін, ғылыми, танымдық, жарнамалық

«БІЛІМ ЖОЛЫ НҰРЛЫ ЖОЛ» журналына жарияланған ақпараттардың
авторлық құқы ақпарат авторына тиесілі, редакция жауапты емес.
Жарияланған ақпарат авторларының пікірлері редакция көзқарасын білдірмейді.

Журнал ҚР Мәдениет және ақпарат министрлігінің Ақпарат комитетінде тіркелген.
Куәлік № KZ37VPY00015077. Нұр-Сұлтан қаласы. 19.09.2019 жыл

Тапсырыс: 562 Таралымы: 3000 дана.
Журнал «Қаламгер ТЕН» ЖШС баспаханасында басылды.
Алматы қаласы – 2020 жыл Телефон: 8 777 055 0590

Қашықтықтан оқытудың маңызы және рөлі

Қашықтан оқыту – бұл әдеттегі күндіз немесе сырттай оқудан көп айырмашылығы бар оқытудың жаңа, арнайы формасы. Ол оқушы мен мұғалімнің, оқушылардың өзара қарым-қатынасының өзгеше формасын, өзгеше оқу құралы мен әдістемені, оқытуды ұйымдастырудың өзгеше түрін ұсынады. Сонымен қатар оның құрамы кез-келген оқыту формасында, кезкелген оқыту жүйесінде бар компоненттерден, оқытудың барлық түрінде, әлеуметтік қажеттілікті өтейтін мақсаттардан; оқу орнының түріне қарай қолданыстағы программаларды қамтитын мазмұннан; әдістемелерден, ұйымдастыру формасынан, оқу құралдарынан тұрады.

Қашықтан оқыту формасының соңғы үш компоненті қолданыстағы технологиялық негіздерге (мысалы, тек компьютерлік коммуникацияға, баспа құралымен, компакт дискімен, кейстехнологиямен жабдықталған компьютерлік телекоммуникацияға) қарай айрықшаланған.

Сырттай оқу мен қашықтан оқуды шатастырмау керек. Олардың басты айырмашылығы қашықтан оқытуда жүйелі әрі әсерлі интерактивтік оқыту қамтамасыз етіледі. Қашықтан оқытуды оқудың жаңа бір формасы деп, тиісінше қашықтан білім беруді (оқыту нәтижесі сияқты жүйені де, процестің өзін де) білім берудің жаңа формасы деп қарастыру керек. Әрине, оны басқа оқу жүйелерінің жетілдірілген түрі деп қарауға болмас. Қашықтан оқыту да күндізгі оқытудағыдай мазмұн мен мақсаттар негізінде құрылады.

Интернеттің ақпараттық ортасының және оның қызметінің мүмкіндіктеріне байланысты, қашықтан білім беруді жүзеге асыру ерекше болады.

Шетелдік тәжірибеге сүйенсек, қашықтықтан оқытудың тиімділігі – студенттің университетке бармай-ақ, өзіне ыңғайлы жерде отырып, берілген тапсырманы орындай беретіндігі, яғни уақыттың ұтымдылығы, екіншіден, оқу ақысының арзан болатындығы, шалғайдағы шетел жоғары оқу орнын елде жүріп-ақ оқып, диплом алу мүмкіндігінің болуы.

Біз үшін қашықтықтан оқытудың маңыздылығы – білім берудің біртұтас ақпараттық жүйесін құру арқылы студенттердің білім деңгейін көтеру. Сонымен қатар әлемдік ақпарат кеңістігіне жол ашып, оқушылардың ғылыми және шығармашылық ізденістерін арттырып, білікті маман дайындап, оны өз игілігімізге жарата білсек, ұтар тұсымыз да сол болмақ. Бүгінде, информация өңдеу мен халықаралық деңгейде еңбек түрлерін бөлу әлемдік экономиканың ең негізгі ерекшеліктері болып отырған кезде, білім алу кез келген маманның жеке және кәсіби табысының негізгі көзі болып қала береді. Білімнің адамның жұмысқа тұру мен өмір сүру деңгейіне тигізетін әсері бұрынғыға қарағанда анағұрлым күшейе бастады. Әрине, білімге қойылатын талаптар да өзгеріске ұшырады: әрбір жанның негізгі білімі мен оның тұрақты жаңарып отыруымен қатар қазіргі маман информациялық қорларды табысты пайдаланып, заң және

экономика негіздерін де игеруі тиіс. Қазіргі мамандардан шығармашылық тұрғыдан ойлай білуі, соның негізінде шешім қабылдауы және өмір бойы оқып үйренуі талап етіледі.

Функциональдық дайындау тұжырымдамасынан жеке тұлғаны дамыту тұжырымдамасына ауысу. Бұл ауысудың негізі тек приоритеттер ауысуы ғана емес, мұнда мамандарды мемлекеттік тапсырыс бойынша дайындаудан жеке тұлғаның талаптарын қанағаттандыруға көшу жүзеге асырылады. Жаңа тұжырымдама әрбір нақты адамның өз мүмкіндіктерін есепке ала отырып, соны іс жүзінде көрсету мен жетілдіру арқылы білім беруді жекелеп жүргізудің сипат алғанын көрсетеді. Бұл оқушылардың және мұғалімдердің өздерінің әртүрлі жеке мүмкіндіктеріне сәйкес алуан түрлі білім беру бағдарламаларын жасау арқылы іске асырылады. Білім беруді жетілдірудің осы бағытындағы маңызды фактор болып оқушылардың қазіргі және болашақта қолданылатын информациялық коммуникациялық технологияларды (ИКТ) пайдалану арқылы оқуға деген өз ынтасын (мүмкіндігін), өздерінің жеке басының когнитивті іс-әрекет жасауға икемділігін қалыптастыру ісі саналады. Мұғалімдер мен оқушылар жаңа білім игерудің, өзіне қажет әдістердің, жаңа ақпараттық технологиялардың куәгері немесе қатысушысы боларда, дискуссияға қатысарда, тамаша бір әдістеме немесе лабораториялық жұмыс көрерде осы интерактивті теледидардың маңызы зор. Қашықтан бұл формасының мамандар дайындау мен квалификациясын көтеруде маызы зор, бірақ қазіргі таңда бұл өте қымбат технология болып табылады.

Қашықтықтан оқытуды ұйымдастырудың келесі тәсілі компьютерлік телекоммуникацияны, электрондық почта, телеконференция, аймақтық және интернет желісінің ақпараттық қорларын пайдалануды ұсынады. Бұл қашықтан оқытудың кең тараған әрі арзан түрі.

Қашықтан оқытудың әсерлі болуы оқушылармен бірге интернетпен жұмыс істейтін мұғалімге тікелей байланысты. Бұл мұғалім: қазіргі заманғы ақпараттық және педагогикалық технологияны меңгерген, оқушылармен бірге желідегі жаңа оқу-танымдық ортада жұмыс істеуге психологиялық тұрғыдан дайын болуы керек.

Қашықтан оқыту формасы туралы айтқанда құрамына барынша мүмкін болатын ақпараттың электрондық көздері, виртуалды кітапханалар деректер базасы, консультациялық қызметтер, электронды оқу құралдары, киберсыныптар, т.б. кіретін бірыңғай ақпараттық-білім кеңістігін жасау туралы айту керек, ол жүйеде мұғалім, оқушы және оқушы бар деп түсіну керек. Осыдан шығатыны қашықтан оқыту формасын ұйымдастыруда ең бастысы электрондық курстар, қашықтан оқытудың дидактикалық жасалымы, педагог-үйлестірушілерді дайындау болып табылады.

* * * * *

Сабақтың тақырыбы: Орманға саяхат. Ң дыбысы мен әрпі		
Сабақ негізделген оқу мақсаты	1.2.9.1 Әріпті тану, ажырату және оны дыбыспен сәйкестендіру 1.2.6.1. Мұғалімнің көмегімен ерекшелігіне қарай мәтін жанрын (өлең, әңгіме, ертегі) ажырату. 1.1.9.2. Дыбыстардың мағына ажыратушылық қызметін түсіну 1.3.8.1 Жазу жолын, жоларалық кеңістікті, жолдың жоғарғы және төменгі сызығын сақтап, әріп элементтерін каллиграфиялық талаптарға сай жазу	
Бағалау критерийлері	Барлық оқушылар істей алады: Ң дыбысы мен әріпін ажырата алады;	
	Оқушылардың көпшілігі істей алады: Сөздерге буындық-дыбыстық талдау жасай алады;	
	Кейбір оқушылар істей алады: Диктантты қатесіз жаза алады.	
Тілдік мақсат	Оқушылар: Ң дыбысының сөздегі орнын анықтайды және дыбыстық талдау жасай алады.	
	Негізгі сөздер мен тіркестер: Жаңғақ, сыңар, шың, тың, таң	
	Сыныптағы диалог үшін пайдалы тілдік бірліктер	
	Талқылауға арналған сұрақтар: Ң әрпі сөздің қай буынында кездеседі?	
	Сіз неліктен ... екенін айта аласыз ба? Ң дыбысы неліктен дауыссыз дыбыстар қатарына жатады?	
Алдыңғы оқу	Ң әрпі мен дыбысын біледі.	
Жоспарланған уақыт	Жоспарланған жаттығулар (төменде жоспарланған жаттығуларме қатар ескертпелерді жазыңыз	
Басы	1 мин	Топқа бөлу. Аңның суреттері арқылы топқа бөліну. 1-топ. түлкі 2-топ. қасқыр 3-топ. аю
	1 мин	Қызығушылықты ояту: (ұжымдық) Күй тартамыз күмбірлі, күмбірлі, Ән айтамыз көңілді, көңілді. Би билейміз ырғақты, ырғақты, Біз бастаймыз сабақты, сабақты.

	3 мин	<p>«Жылдам жауап» ойыны ТЖ</p> <p>Қай топ тез жауап берсе сол топтың ұпайы жоғарылайды</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дыбыс дегеніміз не? 2. Әріппен дыбыстың айырмашылығы? 3. Әріпті нестейміз? 4. Сөзден не құраймыз? 5. Дауыссыз дыбыстарды ата. 6. Дауысты дыбыстарды ата. 7. Дауысты дыбысты қандай түспен белгілейміз? 8. Құмырсқа сөзінде неше буын бар? 9. Ғ дыбысы сөздің қай бөлігінде кездеспейді?
Ортасы	5 мин	<ol style="list-style-type: none"> 1- Балалар, біз топқа ненің суреті арқылы бөліндік? 2- Түлкі 3- Қасқыр 4- Аю 5- Бұларды бір сөзбен қалай атаймыз? 6- Аңдар 7- Аңдар қайда өмір сүреді, оларды үй жануарлары қатарына жатқызуға бола ма? 8- Орманда. Олар жабайы жануарлар. 9- Ендеше Аң сөзінде бізге таныс емес қандай дыбыс естіледі? 10- ң (қайталап айту). Артикуляциялық жаттығу жасату 11- ң сөзі қандай дыбыстар қатарына жатады екен? <p>б) ң әрпінің баспа және жазба түрімен таныстыру.</p> <p>в) Логикалық жұмыс: ң әрпіне ұқсас нәрселерді атау</p> <p>г) Сызбамен жұмыс: ң әрпі бар сөздерге мысалдар келтіру.</p> <p>1-тапсырма. ЖЖ</p> <p>Сурет бойынша әңгіме құрау.</p> <p>Оқулықтағы суретте не берілген? Қандай аңдар бейнеленген? Тиін немен қоректенеді? Жаңғақ сөзіне буындық-дыбыстық талдау жасайық.</p> <p>Бағалау: мадақтау</p> <p>2-тапсырма. ЖЖ</p> <p>Тіл ширату сәті:</p> <p>Жаңылтпаш айту</p> <p>1 Шұңғыл шұңқыр, Шұңқыл шұңғыл.</p> <p>2 Атты таң,</p>
	4 мин	
	3 мин	

	1 мин 6 мин	<p>Болма таң. Бағалау: Жлдызша арқылы</p> <p>3-тапсырма.ЖЖ -Балалар әріптің баспа түрін біз қандай жағдайда пайдаланамыз? -Сөздерді ,мәтінді оқығанда. — Олай болса оқулықтағы жаңа сөздерді оқып көрейік. а)Оқулықпен жұмыс аң оң тың алаң шаң тоң шың сыңар таң мың</p> <p>Бағалау: Жұлдызша арқылы</p>
	1 мин 3 мин 5мин	<p>Сергіту сәті. Жоғары қарап ай көрдім Төменге қарап жер көрдім Оңға,солға қарап Егеменді ел көрдім</p> <p>4-тапсырма. ҰЖ Ойын: «Допты қағып алу» ойыны арқылы өткен әріптерді қайталау. Айтылған дыбыстарға байланысты сөздерді атау</p> <p>5-тапсырма. Дәптермен жұмыс ЖЖ Ал әріптің жазба түрі бізге қандай кезде қажет? -Жазу жаз.анда. -Олай болса дәптерімізге бүгінгі жаң ң әрпін әдемі етіп жазайық. Ң әрпінің жазба түрімен, әріп элементтерімен таныстыру. ә)дәптермен жұмыс Жазу үлгісіннің бірінші бетін жазу Ауада жазу Тақтада жазу Әріптер мен сөздерді қатесіз әрі көркем жазу. -беттегі сызбаға ң дыбысы мен әрпі кездесетін сөздерді жазу.</p> <p>Бағалау: смайик</p>
Соңы	2 мин	<p>Кері байланыс: Бағдаршам арқылы сабақ түсінгенін, не түсінбегенін білдіру.</p>
Қосымша ақпарат		

<p>Саралау – Сіз қосымша көмек көрсетуді қалай жоспарлайсыз? Сіз қабілеті жоғары оқушыларға тапсырманы күрделендіруді қалай жопарлайсыз?</p>	<p>Бағалау – Оқушылардың үйренгенін тексеруді қалай жоспарлайсыз?</p>	<p>Пәнаралық байланыстар, қауіпсіздік және еңбекті қорғау ережелері, АКТ-мен байланыс. Құндылықтардағы байланыс</p>
<p>Ұжымдық жұмыс Топтық жұмыс Жеке жұмыс Жұптық жұмыс Ұжмдық жұмыс Жеке жұмыс</p>	<p>Бағалау. А)мадақтама жұлдызша Смайлик арқылы</p>	<p>1. Дүниетану, әдебиеттік оқу, еңбекке баулу 2. АКТ арқылы</p>
<p>Рефлексия</p>		
<p>- Сабақ/оқу мақсаттары шынайы ма? - Бүгін оқушылар не білді? - Сыныптағы ахуал қандай болды? - Мен жоспарлаған саралау шаралары тиімді болды ма? - Мен берілген уақыт ішінде үлгердім бе? - Мен өз жоспарыма қандай түзетулер енгіздім және неліктен?</p>		
<p>Қорытынды бағамдау</p>		
<p>Қандай екі нәрсе табысты болды (оқытуды да оқуды да ескеріңіз)?</p> <p>Қандай екі нәрсе сабақты жақсартта алды (оқытуды да оқуды да ескеріңіз)?</p> <p>Сабақ барысында мен сынып немесе жекелеген оқушылар туралы менің келесі сабағымды жетілдіруге көмектесетін не білдім?</p>		